

ŽEMAITIJOJE,**AUKŠTAITIJOJE,****DZŪKIJOJE,****SŪDUVOJE,****MAŽOJOJE LIETUVOJE***Lietuvos muziejų kelio 15-asis naujienlaiškis***Rugsėjo 8 – rugsėjo 10 d.**

Šį savaitgalį *Lietuvos muziejų kelias* užsuks į Klaipėdoje esančius Laikrodžių muziejų ir Prano Domšaičio galeriją, taip pat stabtels Neringos istorijos muziejuje Nidoje, o pirmadienį kvies aplankyti Ievos Simonaitytės memorialinį muziejų Priekulėje.

Rugsėjo 8 dieną, šeštadienį, 12 val. Klaipėdos laikrodžių muziejuje įvyks edukacinis renginys „Linksmosios muitinės procedūros“, kuriame Laikrodžių ir Šilutės muziejų muziejininkai žaidimo forma atkurs vieną iš kaizerinės Vokietijos ir carinės Rusijos pasienyje stovėjusių muitinės postų vykdomų funkcijų.

Kiekvienas dalyvis, norintis įžengti į Laikrodžių muziejaus kiemelį, turės kirsti įsivaizduojamą kaizerinės Vokietijos ir carinės Rusijos (Žemaitijos) sieną, pereiti muitinės kontrolės postą. Kontrolės postą sudarys muitinės tarnautojui skirtas pastatas, šalia kurio bus įrengtas nuleidžiamasis buomas. Greta muitinės posto bus eksponuojama laikina paroda apie pasienio ir muitinės ypatybes. Pereinančius muitinės postą svečius pasitiks atkurtais kaizerinės Vokietijos laikotarpio rūbais apsirengę muitininkai ir pasienietis, kurie supažindins su buvusio pasienio muitinės, sienos kirtimo taisyklėmis, užduos linksmus klausimus pasienio muitinės tema. Dalyviai žaidimo forma bus prašomi užpildyti gabenamų per sieną prekių deklaracijos kortelę, muitinės tarnautojas atliks išsamią dokumentų patikrą ir asmens daiktų „apžiūrą“.

Muitinės poste veiks keitykla – litai bus keičiami į specialius išleistus pinigus. Pinigų keitykloje dalyviai bus supažindinami su valiutos naudojimo taisyklėmis. Tik su šia valiuta patekę į linksmybių sukurį kiemelyje, dalyviai galės įsigyti šio krašto kulinarinio paveldo patiekalų – vofelių (didelių ant lauko krosnies vietoje kepamų vaflių) ir čia pat verdamos kafijos (miežinės ir pupelių kavos).

Laikrodžių muziejaus muziejininkai pasistengs, kad aktyviausi dalyviai pasigamintų tikrą veikiantį laikrodį. Gros muzika, skambės juokas, bus tikrai šaunu. Visi, kurie domisi krašto praeities ypatumais, kviečiami šį šeštadienį atvykti į Laikrodžių muziejaus kiemelį!

Rugsėjo 8, 9 d. (šeštadienį, sekmadienį) nuo 12 iki 17 val. Prano Domšaičio galerijoje veiks kūrybinės dirbtuvės mažiems ir dideliems „Puokštė Domšaičiui. Pasveikinkime dailininką savo kūriniais“. Kūrybinių dirbtuvių dalyviai bus kviečiami susipažinti su paroda „Prano Domšaičio gėlės“, dėlioti gėlių dėlionę, patiems įvairiomis technikomis (pastelė, akvarelė, gvašas, koliažas) kurti gėlių natiurmortus, kurie bus eksponuojami parodoje greta P. Domšaičio kūrinių.

Dailininkas Pranas Domšaitis (1880–1965), Karaliaučiaus meno akademijos auklėtinis, po Pirmojo pasaulinio karo išgarsėjo Vokietijoje, po Antrojo – sulaukė pripažinimo Pietų Afrikoje. Neįkainojamą 665 P. Domšaičio kūrinių kolekciją 1989–2006 m. Lietuvai padovanojo Lietuvių fondas (Čikaga, JAV). Nuo 2001 m. ji nuolat eksponuojama Lietuvos dailės muziejaus padalinyje Klaipėdoje.

Natiurmortus P. Domšaitis kūrė visą gyvenimą, tačiau daugiausiai paveikslų, vaizduojančių

vešlias gėlių puokštes jis nutapė 4–5 praėjusio amžiaus dešimtmetį. Jų atsiradimas susijęs su gana komplikuoju dailininko gyvenimo laikotarpiu tarpukario Vokietijoje ir pokarinėje Austrijoje.

1933 m. Vokietijoje prasidėjus nacių kampanijai prieš modernųjį meną, P. Domšaitis, kaip ir daugelis garsių jo kolegų ekspresionistų pateko į vadinamųjų „išsigimusių“ dailininkų sąrašus, oficialiai nebegalėjo kurti ir dalyvauti parodose. „Nekalti“ gėlių naturmortai tapo savotiška priemone pabėgti nuo gyvenimo realybės.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje pasitraukęs į Austriją, P. Domšaitis pakartojo šimtų dailininkų, karo pabėgėlių likimą. Paveikslus tuo metu jis keitė į taip trūkstamas drobes ir aliejinius dažus bei maisto produktus – Austrijos Forarlbergo žemėje pas privačius asmenis iki šiol yra likę per trisdešimt P. Domšaičio gėlių naturmortų ir peizažų.

Nežiūrint sudėtingo kūrybos požiūriu laikotarpio, P. Domšaičio gėlių naturmortai kupini šviesių emocijų ir lyriškos nuotaikos, o spalvinis kompozicijų sprendimas atskleidžia puikius tapytojo koloristo gebėjimus.

Šeštadienį lankytojų lauks Nidoje įsikūręs Neringos istorijos muziejus. 16 val. muziejuje vyks vokiečių fotografo Bruno Perlingo fotografijų albumo „Kuršių nerijos vaizdai“ pristatymas, šventinis koncertas, filmų apie Kuršių neriją peržiūra.

Pakeliui į Thomo Manno muziejų Nidoje, šalia viešbučio „Nidos Smiltė“, išnyra šiuolaikiškos architektūros pastatas, kuriame įkurdintas Neringos istorijos muziejus. Jo ekspozicijose pristatomi Kuršių nerijos gyventojų verslai, žvejybos įrankiai, kurėnų, kiudelvalčių, bradinių ir vindkartinių valčių maketai, stintų bumbintojas ir varnų gaudymas, Nidos neolito gyvenvietės radiniai, Nidos pašto stoties istorija.

Romantiškoje Neringos istorijos muziejaus ekspozicijoje lankytojai pamatys unikalius Kuršių nerijos vaizdus, kuriuos į savo albumą 1920 m. sudėjo vokiečių fotografas Brunas Perlingas, išgirs trijų brolių Sakučių iš Nidos kuršišką šneką, moterų ansamblis iš Juodkrantės Liudviko Rėzos kultūros centro nustebins savo balsų skambesiu.

17 val. (šeštadienį) nuo renginių ūš ir Nidoje esanti Žvejo kuršininko etnografinė sodyba. Lankytojai turės galimybę pasigaminti savo šeimos vėtrungę, išmokti verpti tinklų siūlus ir nerti tinklą. Čia bus galima paragauti žuvienės ir kuršininkų blynų, išgerti kuršiškos kavos, linksmins folkloro ansamblių dainos ir šokiai. Kuršių nerijos žvejo etnografinė sodyba yra ant Kuršmarių kranto, pietinėje senosios Nidos dalyje-buvusiame Inkaro kaime. Sodybą supa jaukus kiemelis, papuoštas kaimelių vėtrungėmis ir senosiomis burvaltėmis. Rytiniame sodybos pastate įrengta interjero, būdingo XIX a. pabaigai XX a. pradžiai, ekspozicija.

Rugsėjo 10 d., pirmadienį, 15 val. Muziejų kelias stabtels Ievos Simonaitytės memorialiniame muziejuje (Priekulėje), kuriame bus minimos Ievos Simonaitytės 115-tos gimimo metinės. Šia proga vyks parodos „Tarp savųjų“, skirtos rašytojos konfirmavimo šimtmečiui, atidarymas. Atsiminimais dalinsis artimi rašytojos giminaičiai.

Taip pat rodomas spektaklis „Teatras be scenos. Bleivesas“, kuriame Klaipėdos jaunimo centro jaunieji scenos meistrai gyvu žodžiu supažindins su svarbiu asmeniu, pasukusiu I. Simonaitytės biografiją – Emiliu Bleiveisu - Vanagų evangelikų liuteronų bažnyčios kunigu. Spektaklio režisierė – Rimutė Svytytė.

Ievos Simonaitytės memorialinis muziejus įrengtas buvusiame rašytojos vasarnamyje. Čia ji vasarodavo, priimdavo svečius, skaitydavo, rašė. Lankytojai gali pamatyti autentišką septintojo-aštuntojo XX amžiaus dešimtmečio namų aplinką. Saugomus išlikusius unikalius asmeninius rašytojos daiktus, pavartyti jos asmeninės bibliotekos knygas. Įspūdį sustiprina to laikmečio fonuotruokos.

Informaciją parengė Lietuvos muziejų kelio Mažajoje Lietuvoje koordinatore, Lietuvos Jūrų muziejaus Ryšių su visuomene skyriaus muziejininkė edukologė Loreta Rimkienė (8 46 49 22 50).

Detali „Lietuvos muziejų kelio“ programa skelbiama Lietuvos muziejų portale www.muziejai.lt

Projekto rengėjas – Lietuvos muziejų asociacija ir 87 muziejai visoje Lietuvoje.
Lietuvos muziejų kelią remia – Kultūros ministerija,
pagrindinis Muziejų metų partneris – Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija.

1812–2012-ieji: DVIEJŲ ŠIMTMEČIŲ MUZIEJŲ KELIAS

Nuo Dionizo Poškos Baublių iki šiuolaikiško Lietuvos jūrų muziejaus

Išsami „Lietuvos muziejų kelio“ programa:
www.muziejai.lt

Projektą remia



LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

Pagrindinis Muziejų metų partneris

LRT Lietuvos nacionalinis
radijas ir televizija